

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XXII; MAREC 2026; - ZADARMO - *****

70. VÝROČIE OBETÍ LAVÍNOVÉHO NEŠŤASTIA V KULICHOVEJ DOLINE V ROKU 1956

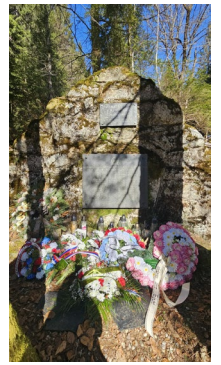
8. marec 1956 sa zapísal ako jeden z najtragickejších dní pre obyvateľov Pohorelej a Telgártu. Deň, v ktorý pripravila snehová lavína o život 14 mužov a 2 ženy. Niektorí mali ešte celý život pred sebou, ďalší mali založené rodiny, vychovávali malé deti. A zrazu zo dňa na deň bolo po všetkom. Sneh zasypal životné plány, radosti života, pozostalým zostal v srdciach len žiaľ a smútok, skromnými príbytkami sa rozliehal plač za najdrahšími, obavy o budúcnosť. Domov sa už živí nevrátili: Jozef TEREK †54r., Štefan TEREK †43r., Michal TEREK †32r., Karol ČAUDEK †32r., Matej DATKO †32r., Karol PETRO †25r., Karol TEREK †25r., Ondrej TAJBOŠ †24r., Rozália VEŠTŮROVÁ †22r. z Pohorelej a Elena BIRKOVÁ †32r., Matej FAŤUN †30r., Cyril BIRKA †28r., Ján LUNTER †27r., Juraj LUNTER †26r., Juraj TRPÁK †26r., Jozef BIRKA †24r. z Telgártu (vtedajšie Švermovo). Aj príroda vie byť krutá, zabíja náhle, bez upozornenia.

DOLNÁ LEHOTA

Pri príležitosti 70. výročia pádu lavíny v Kulichovej doline sa v obci Dolná Lehota uskutočnila dňa 5. marca 2026 pietna spomienka obetiam historickej lavínovej katastrofy, jednej z najtragickejších horských udalostí v našich dejinách. Starostka obce Dolná Lehota p. Viera Hudíková privítala účastníkov a hostí a predniesla príhovor. Program pokračoval pri pomníku padlých položením vencov a krátkym vystúpením speváckej skupiny Chlapov z Dolnej Lehoty.

Koryto lavínišťa.

POHORELÁ

Dňa 7. marca 2026 o 8:00 hod. sa uskutočnil pietny akt kladenia vencov a zapálenia sviec aj v pohorelskom cintoríne pri hrobách našich občanov, ktorí tragicky zahynuli v závale snehu za prítomnosti starostky obce Ing. Jany Tkáčikovej, zástupcu Lesov SR, pozostalých, príbuzných a hostí. Program pokračoval v telocvični ZŠsMŠ v Pohorelej nohejbalovým turnajom „Memoriál pohorelských rubárov“.

OZNÁMENIE O PRERUŠENÍ DISTRIBÚCIE ELEKTRINY

Stredoslovenská distribučná, a. s. v zmysle ustanovenia § 31 odsek 2 písm. t) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení oznamuje,

že v termíne 10. apríla 2026, v čase od 07:30 do 16:30 hod.

bude na uvedených súpisných číslach v obci prerušená distribúcia elektriny z dôvodu plánovaných prác na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s.

V zmysle § 31 odsek 1 písm. e) bod 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, odberateľom nevzniká nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená prerušením distribúcie elektriny v dôsledku plánovaných prác na zariadeniach distribučnej sústavy.

Clementisova: 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731;

Kpt. Nálepku: 196, 262, 269, 271;

Za Potokom: 701, 702, 703, 704, 706, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 716, 717, 718, 720

Stredoslovenská
distribučná

Stredoslovenská
distribučná

ČO ZNAMENÁ, KEĎ ZAZNIE SIRÉNA?

- ☀ nastáva mimoriadna situácia
- ☀ tón signálu a dĺžka jeho trvania určuje, čo vás ohrozuje,
- ☀ venujte pozornosť následnej informácii vysielanej rozhlasom, televíziou alebo hlásenou v obecnom rozhlase

VAROVANIE OBYVATELSTVA SA VYKONÁVA VAROVNÝMI SIGNÁLMI:

VŠEOBECNÉ OHROZENIE

2 – minútový kolísavý tón sirén pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti

OHROZENIE VODOU

6 – minútový tón sirén pri ohrození ničivými účinkami vody

KONIEC OHROZENIA

2 – minútový stály tón sirén bez opakovania

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania sa vykonáva **dvojinútovým stálym tónom** sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky v hromadných informačných prostriedkoch, spravidla druhý piatok v mesiaci.

Obec Pohorelá vykonáva varovanie prostredníctvom elektronickej sirény MV SR PAVIAN.

Hlasité skúšky v obci v roku 2026 sa vykonajú: 13.03., 12.06., 11.09., 11.12.

DARUJTE 2% Z VAŠICH DANÍ
Rodičovskému združeniu pri ZŠ s MŠ Pohorelá

Ako postupovať?

- 1 Požiadajte mzdovú účtovníčku o potvrdenie o zaplatení dane.
- 2 Vyplňte vyhlásenie o poukázaní 2% z dane.
- 3 Tlačivá odovzdajte v škole alebo na daňovom úrade.

✓ Podporte aktivity, podujatia a krúžky pre naše deti.
Ďakujeme za vašu podporu.

ZŠ s MŠ Pohorelá

SVETOVÝ DEŇ VODY

Pri príležitosti Svetového dňa vody (22. marca) prichádza Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a. s. s ponukou bezplatnej analýzy pitnej vody z individuálnych zdrojov na dusičnany.

23. marca 2026 od 9.00 do 14.00 hod. je potrebné priniest v čistej nádobe (0,5 l) vzorku vody do príslušných laboratórií. Vzorku vody je vhodné odobrať po odpustení vody (min. 5 minút).

Analýza na dusičnany sa bude realizovať v laboratóriách pitných vôd, a to – v Banskej Bystrici, Prievidzi, Lučenci. (najbližšie BB) V prípade záujmu kontaktujte zodpovedné osoby v laboratóriách pitných vôd: Laboratórium PV Banská Bystrica, Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica, Ing. Eva Azzamová, tel.: 048/4327771, e-mail: eva.azzamova@stvps.sk.

V prípade záujmu o **komplexný rozbor vody z individuálnych zdrojov**, kde ponúkajú v týždni od 23. do 27. marca 2026 **zľavu 10%** z celkovej ceny, kontaktujte laboratórium na vyššie uvedenom telefónnom čísle.

Viac informácií: <https://www.stvps.sk/svetovy-den-vody-2026/>

FAŠIANGOVÁ VESELICA 2026

V **piatok 13. februára** popoludní sa stretli v školskej jedálni deti materskej školy s rodinnými príslušníkmi, aby oslávili starodávny sviatok Fašiangy. Od pol štvrtrej popoludní do piatej hodiny bol organizovaný program pripravený pani učiteľkami, ale aj rodičmi, ktorí majú doma smelých speváčikov či hudobníkov. V hudobno - literárnom pásme *Fašiangy Turíce* doprevádzal deti na akordeón pán Jozef Maťuš. Vyslúžil si veľký potlesk a poďakovanie za dlhoročnú spoluprácu s MŠ na rôznych hudobných pódioch.

O piatej hodine sme otvárali voľnú zábavu pesničkou o šašovi, ktorého deti učili tancovať. K výbornej nálade prispel aj Michal Mišány, ktorý sa pričínil o ozvučenie celého podujatia a následne o disko šou rytmickými pesničkami, lákajúcimi do tanca. Núdzou nebola ani o výborné občerstvenie, ktoré skvele zabezpečili naši rodičia. Celý ráz podujatia dotvárala aj fašiangová výzdoba. V neformálnej zábave sa otvárali srdcia, sála žiarila úsmevmi prítomných, radosťou a nadšením. Obrovské poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa akoukoľvek mierou pričínili o podujatie. A vy, ktorí ste sa nemohli zúčastniť, nesmúťte, pretože na rok je tu možnosť na fašiangové stretnutie znova...

PaedDr. Dagmar Krupová

EXPERT geniality show

Celoslovenská súťaž **EXPERT geniality show** je už tradične oslavou vedomostí a všeobecného rozhradu. Naši žiaci v nej každoročne dokážu konkurovať najlepším z celého Slovenska. Do tohtoročného kola sa zapojilo 33 žiakov v piatich kategóriách, ktorí získali až **13 titulov TOP Expert**. Toto ocenenie patrí 10 % najlepších žiakov v celkovom poradí.

Titul TOP Expert získali:

Kategória EXPERT 6: 1703 súťažiacich, 62. Adrián Hruška; **EXPERT 7:** 1866 súťažiacich, 8. Ján Hlaváč; **EXPERT 8:** 1729 súťažiacich, 1. Peter Kuklica, 2. Tomáš Mecko, 5. Filip Datko, 10. Nela Vojtko – Kubandová, 12. Vivien Vasilová, 20. Anďej Birka; **EXPERT 9:** 1530 súťažiacich, 4. Peter Frajt, 4. Jakub Pompura, 4. Zdenko Maťuš, 65. Magdaléna Kanošová, 79. Mariana Baksová;

Adam Rochovský, V. A – titul Expert na tému Päť jazykov kultúry, v danej téme sa umiestnil na 27. mieste z 1833 súťažiacich; Kristián Pinčiar, V. A – Expert na tému Päť jazykov kultúry, 29. miesto z 1833; Martin Turčan, VI. A – Expert na tému Päť jazykov kultúry, 40. miesto z 1703; Tomáš Janoška, VIII. A – Expert na tému Od Dunaja k Tatram, 5. miesto z 732 súťažiacich.

Blahoželáme žiakom VIII. A triedy, Petrovi Kuklicovi a Filipovi Datkovi, ktorí boli zaradení do Galérie slávy najúspešnejších súťažiacich. Žiakom srdečne blahoželáme a prajeme veľa úspechov.

Dejepisná olympiáda

13. februára 2026 sa uskutočnilo okresné kolo Dejepisnej olympiády. Dejepisná olympiáda nie je len o „bifľovaní“ sa dátumov. Žiaci museli preukázať znalosti z vybraného monografického učiva, orientáciu v regionálnych dejinách a zvládnuť náročný test z učiva príslušného ročníka. Najväčší úspech sme zaznamenali v **kategórii D**, kde sa na **3. mieste** umiestnil **Andrej Birka**. Andrej sa stal zároveň úspešným riešiteľom. V rovnakej kategórii nás reprezentoval aj **Tomáš Janoška**, ktorý vybojoval **8. miesto** ako riešiteľ.

V **kategórii F** obsadil **Alexander Baksa 8. miesto** a **Martin Turčan skončil na 14. mieste**. Obaja chlapci získali status riešiteľa a ukázali, že dejepis im vôbec nie je cudzí.

Všetkým zúčastneným žiakom srdečne blahoželáme a ďakujeme za reprezentáciu školy.

Ing. Anna Pravotíaková

MEMORIÁL POHORELSKÝCH RUBÁROV

Pri príležitosti lavínového nešťastia usporadúva obec už 30 rokov majstrovstvá Pohorelej v nohejbale trojčlenných družstiev neregistrovaných hráčov – „MEMORIÁL POHORELSKÝCH RUBÁROV“, ktorý sa konal taktiež 7. marca po pietnom akte v telocvični ZŠSMŠ v Pohorelej. Jubilejný 30. ročník privítal 9 vyrovnaných družstiev z Banskej Bystrice, Svitú, Heľpy a domácej Pohorelej, rozdelených do dvoch skupín. V skupinách sa hralo systémom každý s každým na dva víťazné sety. Po bojoch v skupinách, v štvrtfinále a následne v semifinále, do finále postúpili družstvá Skladaný Heľpa a Svit "C". O tretie miesto zabojovali družstvá Lesy Pohorelá a Svit. Finále ovládlo družstvo Skladaný Heľpa a zaslúžene si odnieslo víťazstvo. Na treťom mieste skončilo družstvo Svit. Najlepším domácim družstvom sa stali Lesy Pohorelá.

Individuálne ocenenia:

Najlepší nahrávač - Milan Lopušniak (Svit), **Najlepší smečiar** - Michal Košťál (Skladaný Heľpa), **Najlepší hráč** - Ján Polánsky (Svit "C")

V mene Nohejbalového spolku GAD POHOREĽÁ sa chceme poďakovať všetkým sponzorom. Ďakujeme Pánovi primátorovi Brezna Tomášovi Ábelovi a poslancovi Banskobystrického kraja Pánovi Martinovi Ridžoňovi za návštevu a podporu. Samozrejme ďakujeme obci Pohorelá a pani starostke Ing. Janke Tkáčikovej, spoločnosti Lesy SR, Pivovaru Radegast, HK jatke, Bartrans, Pohostinstvu Holdomáš, Emilii Tlučákovej za skvelé zákusky, Petrovi Pletkovi za guláš, Petrovi Simanovi, Jozefovi Mikolajovi za občerstvenie, Zuzke Puťošovej, ktorá sa starala o pitný režim hráčov a Márii Mydliarovej za prípravu vecných cien. Nohejbalový spolk GAD Pohorelá ďakuje všetkým hráčom, ktorí prijali pozvanie a už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto skvelého turnaja.

-Michal Tlučák-

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA**JUBILANTI**

89 rokov

Mária Gáborová, Pohoreľská Maša 5

88 rokov

Mária Uriášová, Clementisova 734

86 rokov

Mária Poláková, Hviezdoslavova 63

85 rokov

Júlia Buvalová, Orlová 615

83 rokov

Pavol Rosiar, Pohoreľská Maša 10

81 rokov

Matej Krnáč, Orlová 929

Rudolf Mecko, Jesenského 118

Jozef Tajboš, Partizánska 523

80 rokov

Mária Janošková, Clementisova 819

Jozef Pompura, Kpt. Nálepku 290

Mária Vírusová, Orlová 572

75 rokov

Helena Hazáková, Jánošíkova 467

Mária Chromčová, Hviezdoslavova 52

Ján Kybák, Orlová 582

Ján Vojtko, Kpt. Nálepku 186

Peter Zlúky, Pohoreľská Maša 45

70 rokov

Mária Refková, Nová 328

Marta Vojtková, Clementisova 743

65 rokov

Filoména Hazáková, Jánošíkova 494

Mária Vojtková, Športová 359

60 rokov

Kristína Anderková, Clementisova 732

André Holm Grosse, Pohoreľská Maša 82

Jana Haľáková, Nová 329

Cyriel Kanoš, Kpt. Nálepku 11

MUDr. Roman Lysina, Orlová 625

Eudmila Maťušová, Kpt. Nálepku 257

Jozef Petro, Za Potokom 702

Darina Poláková, Za Vŕšok 839

ZOSNULÍ

MUDr. Emília BERNADIČOVÁ, 77 r.

Zber netriedeného komunálneho odpadu

18.03. 01.04. 15.04.

Nádoby si vyložte pred brány deň vopred!

Zbiera sa od 07:00 hod. každú druhú stredu!

Zber PLASTOV

17.04. 15.05.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia.

Z knihy Pohorelá – dedina pod Orlovou (Gejza Horák):

(pozn.: výpis záznamov z knihy je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

Priadky (.....pokračovanie.....)

Ale to si už musí odložiť na druhý raz, keď bude doma sama. Najskôr musí pouctiť svoje pomocničky, ktoré jej pri práci statočne pomáhali, či rukami, umom, alebo (azda najviac) jazykom. - Hostia sa a vyroprávajú ako i pri zvráraní a praní pradien. Po ich odchode si gazdina vydýchne a teší sa už na tkanie.

Ak by nasledujúci deň bol štvrtok, alebo sobota, nuž počká do piatku, alebo do pondelka, lebo v spomínané dni sa v Pohorelej netká. To sú vraj nešťastlivé dni.

Za nového dňa chytí sa gazdina do tkania. - Podľa toho, na čo je priadza určená, zatkáva: „na hantuchi“, oplecká, obrusy, „pendlíki a dakedy aj na plachty s číslovanou bavlnenou priadzou - pamukom č. 12, 14, 16. Plátno na mužské košele, plachty a najmä dnes už i na oplecká, zatkáva tenkou ľanovou nitkou.

Keď tká hrubšie plátno zo „zgrebe“, paciesok a paciesočiek, musí si nite najprv vyhladiť. Uvari škrob a ten nanáša na napäté nite kefou.

Keď má gazdina všetko pripravené, môže už naozaj začať tkáť. Tká vždy najprv lepšie plátno.

Na papierovú cievočku navinie si kus priadze, navlečie ju na „kňbdík“ (tenká drevená palička v člnku, na ktorej sa otáča cievočka) a vloží do člnka. Najprv pristupí na podnož, nite sa rozdelia a cez ne prehodí člnok. - Nitku na konci pridrží rukou a stupí na druhú podnož. - Jedna nitka je zatkaná. - Po skřížení niti ubíja každú zatkanú nitku bielom.

Keď utká gazdina asi pol metra plátna, založí „rospinky“ (pripínacie kľínčeky), aby bolo plátno rovnako široké.

Cez jeden deň natká asi 7-8 rífou tenšieho plátna. 8-10 metrov plátna volajú Pohorelské ženy „kňec“. - Z dvanástich fajf natkajú asi 4 kusy plátna. (1 kus = 15 rífov).

Ak tká gazdina plátno na obrus, pôlku, alebo oplecko a je šikvná pretkávačka, preberá v plátne ihlicou všakové vzory jednofarebnou alebo aj viacfarebnou bavlnkou.

Plátno si gazdine tkajú iba na domácu potrebu.

Ak tká gazdina činovatinu na postelne obliečky (tzv. „rucho“) pre svoje dorastajúce dievča, potrebuje na tkanie štyri podnože a štyri nitelnice. Vypožičiava si ich od susedy. Činovatinu tká atlasovou väzbou z čistého pamuku. - Pamuk na pretkávanie používa syto červený, číslovaný. Činovatina býva pretkávaná rozlične zoskupenými pásmi, čiarkami (širokými, úzkymi), medzi ktorými je kde - tu zatkaná biela, čierna i žltá nitka.

V januári, februári a v marci po celej Pohorelej usilovne tkajú. Z každej drevenice počut rezký vrzgot starých krosien a pravidelné, dva za sebou nasledujúce údery, ubíjania bielom.

Hej, tká sa... V každej drevenici tkajú plátno na všetko to, čo možno vidieť vari len v nedelu, keď sa vyoblieka celá Pohorelá. - Ľudia našej dediny nosia na sebe belostný lan - sami si ho doma krvačne dorobili - a oheň krásnych vyšíviek, ktoré si sami znötili a vyšili...

Keď príde na Horehronie oneskorená jar, z každej drevenice vykladajú plátno, ktoré cez zimu natkali. - Podelené na konce, ktoré sa rozložia na „belídlo“, (drúky zakľesnené vo vidlicových papekoch). Bieli sa tak, že ho polievajú potočnou vodou zo šechtára štyri razy za deň.

Jarné sniežko sa oprie do pásov rozložených popri potoku od samého horného až po dolný koniec dediny a plátno je od neho bielučké ako čerstvo napadnutý sneh.

V Pohorelej plátno nefarbia. Na všetko ho používajú iba nefarbené, biele. V poslednom čase začali už kupovať aj „paťelat“ (šifón, zefír), no terajšie ťažkosti v nedostatočnej ponuke im to pristavujú a tak sa vracajú k svojmu starému domácemu, bielemu plátnu, okolo ktorého sa ženy od začiatku toľko nazvítali a nadreli a ktorým sa i dnes seabedome hrdia.

.....Vo víre času.....

Výrobňa sódy a limonády v Pohorelej, r. 1959

Predseda MNV K. Syč a Margeta, vedúci výroby v sódovkárni

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2026/03, ročník XXII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza 15. až 20. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.